

1577293

Уле Мартин Гьойстад

ДУША

пошуки,
історія,
культура

Складно знайти людину, яка твердитиме, що душі не існує. Іще складніше знайти когось, хто зможе пояснити, що таке душа. Чи живе душа після смерті людини? Ми народжуємося з душею чи формуємо її за життя? Можливо, душа – взагалі вигадка, певна метафора? Саме такі запитання ставили видатні мислителі.

Щоби вхопити таке загадкове явище, як душа, норвезький філософ, дослідник Уле Мартин Гьойстад детально вивчає історію душі, аналізуючи її з різних поглядів – історичного, літературного, філософського, психологічного та біологічного, що дає читачеві змогу ознайомитися з інтерпретаціями душі протягом майже трьох тисячоліть – від Античності до сучасності, а також з розумінням душі в ісламі та буддизмі. «Душа. Пошуки, історія, культура» дає чимало поживи для цікавих висновків та спонукає до роздумів, що вкрай актуально у наш час, коли зовнішнє витісняє внутрішнє.

Для широкого кола читачів.

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА.....	7
ВСТУП.....	9

ЩАБЛІ ДРАМАТИЧНОГО РОЗВИТКУ ДУШІ

АНТИЧНІСТЬ.....	15
Міфічні тіні Гомера – прабатьки всіх душ	15
Винайдення душі та досягнення нею глибини думки.....	26
<i>Психе</i> Платона завойовує людину.....	33
Перший психолог – Аристотель	41
Турбота про душу входить у моду – Плотин і Пізня Античність.....	48
СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ.....	56
Грішна християнська душа – спасіння чи загибель?	56
Покаянна душа Августина.....	63
«Надії збавтесь!» – Данте Аліг'єрі та середньовічні царства смерті	70
ВІДРОДЖЕННЯ.....	85
«Мене втішає сумнів!» – скептик Монтень	85
Декартова душа, що мислить	97
ПРОСВІТЛЕНА ДУША.....	105
Бог, природа або розум – у найліпшому або найгіршому зі світів.....	105
<i>Body & mind</i> – нова пара понять і емпірична душа	107
«Дух у машині» та французькі матеріалісти.....	113
Душа в Г'юма: нагромадження сприйняття	115
Зоряне небо наді мною й душа у мені – Кант.....	120
Розчинення душі – Гегель	129
ЧУТТЄВА Й ЕКСПРЕСИВНА ДУША РОМАНТИЗМУ	137
Природна душа Руссо	138
Експресивізм і мова душі	142

Гетівська душа, що прагне.....	143
Фауст і заклад на душу	149
К'єркегор між душею та психікою.....	165
НАУКОВА ДУША.....	183
Дарвін і еволюція – природна душа чи бездушна природа?	183
Душа стає психікою та пацієнткою Фрейда	195
РЕСТАВРАЦІЯ	209
Філософська психологія Ніцше: «Душа – одна з найдавніших і найповажніших гіпотез»	209
Художня література як сцена.....	224
Прихована душа – Кафка та «Процес».....	227
Душа як мова й образ – Вітгенштайн.....	241
ДУША В ІНШИХ КУЛЬТУРАХ І В СУЧАСНОСТІ	
БУДДИЗМ.....	254
Кінцева мета буддизму – розчинення душі	254
Веда та давньоіндійська традиція.....	255
Сіддгартха Гаутама стає Буддою.....	259
Причини та кінець страждання	261
Нірвана й анатман – остаточне щезнення душі.....	267
ВРАЗЛИВА ДУША В ІСЛАМІ	270
Мухаммад і основа вчення про душу в ісламі	273
Душа – нафс і рух – у Корані та ісламській традиції	277
КОЛЕКТИВНА ДУША? ТУРБОТА ПРО СЕБЕ ТА ІНШИХ.....	287
Ханна Арендт – індивід і група	288
Пересічна людина Адольф Айхман і зло.....	292
Чи мав душу Айхман?	297
ПІСЛЯМОВА. Особистий палімпсест і джерело сили	305
Список використаних джерел	316
Іменний покажчик.....	324